

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1974

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
217

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Περί συμπληρώσεως της από 1ης Αυγούστου 1974 Συντακτικής Πράξεως και προσαρμογής συνταγματικών ινών διατάξεων αναφερομένων εις την λειτουργίαν της Δικαιοσύνης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντες υπ' όψει:

Το άρθρον 3 της Συντακτικής Πράξεως της 1/1.8.1974 «περί αποκαταστάσεως της δημοκρατικής νομιμότητος και ρυθμίσεως θεμάτων του δημοσίου βίου μέχρι του οριστικού καθορισμού του πολιτεύματος και της καταρτίσεως νέου Συντάγματος της Χώρας».

Αποφασίζομεν

Άρθρον 1

Μετά το άρθρον 20 του Συντάγματος τίθεται άρθρον υπ' αριθμόν 20Α έχον ούτω:

«Τὰ ἀπαράγραπτα δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἀτόμου καὶ ὡς μέλους τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ὡς καὶ ἡ ἐλευθέρια καὶ ἀνόθευτος ἐκδήλωσις τῆς λαϊκῆς θελήσεως τελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐγγύτην τοῦ Κράτους, πάντων τῶν ὀργάνων αὐτοῦ υποχρεωμένων νὰ διασφαλίζουν, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀρμοδιότητός των, τὴν ἀκόλουθον ἀσκήσιν τῶν ὡς ἄνω δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν. Τὸ Κράτος δικαιούται νὰ ἀξιῶσιν παρ' ὅλων τῶν πολιτῶν τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης.

Ἐκαστος δικαιούται εἰς τὴν παροχὴν ἐννόμου προστασίας ὑπὸ Δικαστηρίου καὶ δύναται νὰ ἀναπτύξῃ ἐνώπιον τούτου τὰς ἀπόψεις του περὶ τῶν δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων του.

Ἡ κατάχρησις τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ἡ ἀποθλέπουσα εἰς βλάβην ἢ ἐξυπηρετοῦσα ἐπιδιώξεις ἐναντίον τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν ἢ τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν, ἡ δυναμένη νὰ ἀπειλήσῃ τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τοῦ Κράτους, τιμωρεῖται ὡς νόμος ὀρίζει».

Άρθρον 2

Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἀρθροῦ 84 τοῦ Συντάγματος ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Ἰδιαιτερος νόμος κανονίζει τὰ προσόντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, τὰ τῆς ἐν γένει καταστάσεως καὶ τῆς ἀποχωρήσεως αὐτῶν, τὰ περὶ παρέδρων μελῶν καὶ τῶν εἰσηγητῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Διὰ νόμου δύναται νὰ παρασχεθῇ δικαίωμα ψήφου εἰς τὰ μετέχοντα τῆς συνθέσεως τοῦ δικαστηρίου πάρεδρα μέλη».

Άρθρον 3

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀρθροῦ 87 προστίθεται παράγραφος ἑξουσα οὕτω:

«Οἱ δικασταὶ κατὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων των ὑπὸ κεινται μόνον εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους. Ἡ παράβασις τῆς υποχρεώσεως ταύτης, πλὴν τῆς ἀξιώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν, ἀσκουμένη κατὰ τὰ ἐν ἀρθρῳ 110 ὀριζόμενα, ὡς καὶ τῆς τυχόν ποινικῆς εὐδύνου, συνιστᾷ ὡς ἐπὶ τῆς ποινικῆς ἀδίκημα ἐπισύρον τὴν ποινὴν τῆς ὀριστικῆς παύσεως. Τὸ ἀδίκημα τοῦτο δὲν παραγράφεται πρὸ τῆς παρελεύσεως δεκαετίας».

Άρθρον 4

1. Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἀρθροῦ 88 ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως:

«Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ οἱ Ἀντεισαγγελεῖς τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὰ μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὁ Γενικὸς Ἐπίτροπος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ Πρόεδροι καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς Ἐφετών, οἱ Πρόεδροι τῶν Δευτεροβαθμίων Διοικητικῶν Δικαστηρίων, οἱ Ἐπίτροποι τῶν Δευτεροβαθμίων Διοικητικῶν Δικαστηρίων, ἀποχωροῦν υποχρεωτικῶς τῆς Ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, οἱ δὲ λοιποὶ δικαστικοὶ ἐν γένει λειτουργοί, ὡς καὶ οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἀποχωροῦν υποχρεωτικῶς τῆς Ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

Οἱ συμβολαιογράφοι καὶ οἱ φύλακες μεταγραφῶν καὶ ὑποθηκῶν ἀποχωροῦν υποχρεωτικῶς τῆς Ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των».

2. Αἱ διατάξεις περὶ μονιμότητος τῶν εἰσαγγελέων ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιτρόπων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων.

Άρθρον 5

1. Τὸ ἀρθρον 95 τοῦ Συντάγματος ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Τὰ κακούργηματα καὶ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ Μικτῶν Ὁρκωτῶν Δικαστηρίων συγκροτούμενων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν καὶ ἐξ ἐνόρκων, ὡς εἰδικώτερον νόμος ὀρίζει.

Κακούργηματα ὑπαγθέντα μέχρι τοῦδε δι' εἰδικῶν νόμων καὶ ψηφισμάτων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἐφεσίων. Ἐξακολουθοῦν νὰ δικάζωνται ὑπ' αὐτῶν, ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ὑπαγάγῃ ταῦτα εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Μικτῶν Ὁρκωτῶν Δικαστηρίων.

Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ ποινικὰ δικαστήρια, ὡς νόμος ὀρίζει».

2. Τὸ ἀρθρον 94 τοῦ Συντάγματος καταργεῖται.

3. Τὰ ἀρθρα 82 ἕως καὶ 98 τοῦ Συντάγματος τίθενται εἰς ἐνιαῖον κεφάλαιον ὑπὸ τὸν τίτλον «περὶ Δικαστικῆς Ἐξουσίας».

Άρθρον 6

Η τελευταία παράγραφος του άρθρου 5 του επανατεθέντος εν ισχύι Συντάγματος της 1ης Ιανουαρίου 1952 αντικαθίσταται ως εξής:

«Διὰ νόμου ὁρίζονται τὸ ἀνώτατον ὄριον προφυλακίσεως, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἔτος ἐπὶ κακουργημάτων καὶ τοὺς ἐξ μῆνας ἐπὶ πλημμελημάτων, ἐκτὸς ἂν συντρέχουν ἐξαιρετικαὶ περιπτώσεις, ὅποτε τὰ ἀνωτέρω ὅρια δύναται νὰ παραταχθῶν κατὰ ἐξ καὶ τρεῖς μῆνας ἀντιστοίχως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου. Διὰ νόμου ὡσαύτως ἐρίζονται οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρέχεται ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀποζημίωσις εἰς ἀδίκως προφυλακισθέντας ἢ καταδικασθέντας».

Άρθρον 7

Τὸ ἄρθρον 111 τοῦ Συντάγματος αντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀσκεῖται, ὡς νόμος εἰδικώτερον ὁρίζει, ὑπὸ συμβουλίου τὸ ὁποῖον συγκροτεῖται ἐκ δύο μελῶν ἐκαστοῦ τῶν δικαστηρίων τούτων καὶ δύο Καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἢ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου τούτου ὁρίζονται διὰ κληρώσεως, τῆς συνθέσεως δὲ αὐτοῦ ἀποκλείονται ἐκάστοτε τὰ μέλη τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ δικαστήριον ἐπὶ ἐνεργείας μελῶν τοῦ ὁποίου καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ συμβούλιον. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ πειθαρχικῆς διώξεως κατὰ μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ ὡς ἄνω συμβουλίου προεδρεύει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου. Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου ἐγείρει ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν λοιπῶν δικαστικῶν λειτουργῶν ἀσκεῖται ὑπὸ συμβουλίων συγκροτουμένων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα. Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐνώπιον τῶν συμβουλίων τούτων ἐγείρει καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης».

Άρθρον 8

Εἰς τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος προστίθενται αἱ ἀκόλουθοι παράγραφοι:

«Ἐκτὸς τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους περιπτώσεων, δύναται διὰ νόμου νὰ ἐπιβληθῇ καὶ πᾶσα ἄλλη ἐξ ἰδιαιτέρων περιστάσεων ἀπαιτούμενη στέρησις τῆς ἐλευθέρως χρήσεως καὶ καρπώσεως τῆς ιδιοκτησίας. Νόμος ὁρίζει τὸν ὑπόχρεον καὶ τὴν διαδικασίαν καταβολῆς εἰς τὸν δικαιούχον τοῦ ἀνταλλάγματος τῆς χρήσεως ἢ καρπώσεως, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀνταποκρίνηται εἰς τὰς ὑφισταμένους ἐκαστοῦ συνθήκας. Ἐπιβληθέντα μέτρα κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης παραγράφου αἰρούνται εὐθὺς ὅμα ἐκλείψουν οἱ προκαλέσαντες ταῦτα ἰδιαίτεροι λόγοι. Ἐπὶ ἀδικαιολογήτου παρατάσεως τῶν μέτρων ἀποφασίζει περὶ τῆς ἄρσεως αὐτῶν, κατὰ κατηγορίας περιπτώσεων, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας τῇ αἰτήσῃ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον».

«Δὲν ὑπόκειται εἰς ἀπαλλοτριώσιν ἡ ἀγροτικὴ ιδιοκτησία τῶν Σταυροπηγιακῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἀγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολογίας ἐν Χαλκιδικῇ, τῶν Βλατάδων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν Πάτρῳ, ἐξαίρουμένων τῶν μετοχιῶν».

Άρθρον 9

Τὸ ἄρθρον 114 τοῦ Συντάγματος αντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους καὶ ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ἑθνικὴν Ἐνότητα συνιστοῦν θεμελιώδη ὑποχρεώσεις πάντων τῶν Ἑλλήνων. Ἡ τήρησις τοῦ Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων».

Άρθρον 10

1. Ἡ ἀκριβὴς διατύπωσις τοῦ άρθρου 15 τῆς καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 1ης Αὐγούστου 1974 «περὶ

ἀποκαταστάσεως τῆς δημοκρατικῆς νομιμότητος καὶ ρυθμίσεως θεμάτων τοῦ δημοσίου βίου μέχρι τοῦ ὁριστικοῦ καθορισμοῦ τοῦ πολιτεύματος καὶ τῆς καταρτίσεως νέου Συντάγματος τῆς Χώρας» ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ δημοσιευθὲν τὴν 15ην Νοεμβρίου 1968 κείμενον Συντάγμα, ὡς διεμορφώθη διὰ τοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 370/1973, ὡς καὶ πᾶσα ἀπὸ τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967 καὶ ἐφεξῆς ἐκδοθεῖσα συντακτικὴ ἢ συντακτικοῦ χαρακτῆρος πράξις καταργοῦνται».

2. Νομοθετικαὶ διατάξεις ἐκδοθεῖσαι δάσει τοῦ δημοσιευθέντος τὴν 15ην Νοεμβρίου 1968 κειμένου συντάγματος ἢ βάσει τῶν τροποποιητικῶν αὐτοῦ διατάξεων, ἢ, τέλος, βάσει τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων συντακτικῶν πράξεων, διατηροῦνται προσωρινῶς ἐν ισχύι καὶ ὁ μέρος αὐταὶ δὲν ἀντιβαίνουν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ επανατεθέντος ἐν ισχύι Συντάγματος τῆς 1ης Ιανουαρίου 1952, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 1ης Αὐγούστου 1974 καὶ τῆς παρούσης. Αἱ ὡς ἄνω νομοθετικαὶ διατάξεις δύναται νὰ συμπληροῦνται, τροποποιοῦνται καὶ καταργοῦνται διὰ νομοθετικῶν διαταγμάτων ἐκδιδομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 10 παρ. 1 τῆς ὡς ἄνω καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως.

3. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 1ης Αὐγούστου 1974 θεωροῦνται ὡς τελούντα ἐν ἀναστολῇ τὰ ἄρθρα 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 20, 95 καὶ 97 τοῦ επανατεθέντος ἐν ισχύι Συντάγματος τῆς 1ης Ιανουαρίου 1952, παρατεινομένης τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 411/1973 Προεδρικοῦ Διατάγματος «περὶ κηρύξεως τῆς Χώρας εἰς κατάστασιν πολιορκίας καὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος διατάξεων τοῦ Συντάγματος» μέχρι τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως καταργήσεώς του.

Άρθρον 11

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἀνατίθεται εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ εἰς ἐνιαῖον κείμενον διαμόρφωσις τῶν διατάξεων τοῦ επανατεθέντος ἐν ισχύι Συντάγματος τῆς 1ης Ιανουαρίου 1952 ὡς αὗται συνεπληρώθησαν καὶ ἐτροποποιήθησαν διὰ τῆς καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 1ης Αὐγούστου 1974 καὶ τῆς παρούσης ἢ καὶ τυχὸν ἐτέρας ἐκδοθεῖσας ὁμοίας. Τὸ ὡς ἄνω κείμενον κυροῦται καὶ δημοσιεύεται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης.

Άρθρον 12

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως ἄρχεται ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1974.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Αὐγούστου 1974

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΦΑΙΔΩΝ ΓΚΙΖΙΚΗΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΞΕΝΟΦ. ΖΟΛΩΤΑΣ, ΓΕΩΡΓ. ΡΑΛΛΗΣ, ΕΤΑΓΓ. ΑΒΕΡΩΦ-ΤΟΣΙΤΣΑΣ, ΧΡΙΣΤΟΦ. ΣΤΡΑΤΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΣΟΛΩΝ ΓΚΙΚΑΣ, ΚΩΝΣΤ. ΤΣΑΤΣΟΣ, ΝΙΚΟΛ. ΛΟΥΤΟΣ, ΙΩΑΝ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ, ΔΗΜΗΤΡ. ΠΑΠΑΣΠΗΤΡΟΣ, ΧΑΡΑΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ, ΛΘΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΤΛΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΛΑΣΚΑΡΗΣ, ΑΝΔΡ. ΚΟΚΚΕΒΗΣ, ΓΕΩΡΓ. - ΑΛΕΞ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓ. ΜΤΑΦ-ΝΑΣ, ΙΩΑΝ. ΜΗΝΑΙΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Αὐγούστου 1974

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ